

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

STALINO HELIU

Eina nuo 1946 metų

Kupiškis,

1961 m. vasario 22 d.

Trečiadienis

Nr. 16 (1499)

Kaina 2 kap.

Kandidatų į Kupiškio rajono Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus

ĮREGISTRAVIMAS

Kupiškio rajono apygardinių rinkiminų komisijų rinkimams į rajono Darbo žmonių deputatų tarybą posėdžiuose įregistruoti šie kandidatai į rajono Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus:

BALKAUSKIENĖ Bronė, užlečių, Gegužės Pirmosios Broniaus d., gimusi 1923 m., rinkiminėje apygardoje Nr. 15. TSKP narė, „Aukštupėnų“ kolūkio pirmmininkė, — nuo „Aukštupėnų“ kolūkio kolūkiečių, Aukštupėnų rinkiminėje apygardoje Nr. 2.

BALSEVIČIUS Algirdas, Jono s., gimės 1936 m., VLKJS narys, Palėvenės apylankės Tarybos pirmmininkas, gimusi 1933 m., nepartinė „Aukštaičių“ kolūkio tūnė, „Vedrupio“ kolūkio kolūkiečių, Palėvenės rinkiminėje apygardoje Nr. 31.

BOČIULIS Algirdas, Petro s., gimės 1933 m., TSKP narys, LLKJS rajono komiteto sekretorius, — nuo „Tiesos“ kolūkio kolūkiečių, Žaidelių rinkiminėje apygardoje Nr. 49.

ČERNIAUSKAITĖ Vanda, Altono d., gimusi 1938 m., kandidatė į TSKP narius, „Palangos“ kolūkio agronomė, — nuo „Palangos“ kolūkio kolūkiečių, Tatkonų rinkiminėje apygardoje Nr. 43.

DŽIUGAITĖ Kazimiera, Kazio d., gimusi 1939 m., TSKP narė, Bugailiškių pradinės mokyklos mokytoja, — nuo „Bugailiškių“ kolūkio kolūkiečių, Bugailiškių rinkiminėje apygardoje Nr. 6.

DEKSNYS Juozas, Mato s., gimės 1921 m., TSKP narys, rajono vykdomojo komiteto milicijos skyriaus viršininkas, — nuo Miciurino v. kolūkio kolūkiečių, Butėnų rinkiminėje apygardoje Nr. 8.

DYRA Emilia, Povilo s., gimės 1932 m., TSKP narys, „Šviesos“ kolūkio pirmmininkas, — nuo „Šviesos“ kolūkio kolūkiečių, Dvariškių rinkiminėje apygardoje Nr. 11.

DAUKANTAS Algirdas, Igno s., gimės 1926 m., TSKP narys, rajono prokuroras, — nuo „Naujo gyvenimo“ kolūkio kolūkiečių, Vainiūnų rinkiminėje apygardoje Nr. 48.

DERELA Zigmantas, Kazio s., gimės 1933 m., TSKP narys, rajono vykdomojo komiteto pirmmininkas, — nuo „Žadeikių“ kolūkio kolūkiečių, Žadeikių rinkiminėje apygardoje Nr. 50.

GRUBINSKAITĖ Danutė, Vinco d., gimusi 1931 m., TSKP narė, „Antašavos“ kolūkio kiaulų fermos vedėja, — nuo „Antašavos“ kolūkio kolūkiečių, Antašavos rinkiminėje apygardoje Nr. 4.

GEČIAUSKAS Bronius, Mykolo s., gimės 1938 m., kandidatas į TSKP narius, „Gegužės Pirmosios“ kolūkio zootechnikas, — nuo „Gegužės Pirmosios“ kolūkio kolūkiečių, At-

žalyno rinkiminėje apygardoje Nr. 5.

MARCINKEVIČIENĖ Ona, Jono d., gimusi 1917 m., nepartinė, „Pergalės“ kolūkio karvių melžėja, — nuo „Pergalės“ kolūkio kolūkiečių, Maksvyčių rinkiminėje apygardoje Nr. 25.

MARTINKA Algirdas, Petras, gimus 1938 m., nepartinė, „Viensbės“ kolūkio traktorių linkas, — nuo „Viensbės“ kolūkio kolūkiečių, Miliūnų rinkiminėje apygardoje Nr. 23.

NAKAS Julius, Povilo s., gimus 1931 m., kandidatas į TSKP narius, „Adomynės“ kolūkio pirmmininkas, — nuo „Adomynės“ kolūkio kolūkiečių, Adomynės rinkiminėje apygardoje Nr. 1.

NAUDŽIOTĖ Kazė, Antano d., gimusi 1936 m., nepartinė, „Nemuno“ kolūkio agronomė, — nuo „Nemuno“ kolūkio kolūkiečių, Didžprūdžių rinkiminėje apygardoje Nr. 12.

PAŠKAUSKAITĖ Danutė, Petro d., gimusi 1933 m., nepartinė, „Pirmosios vagos“ kolūkio agronomė, — nuo „Pirmosios vagos“ kolūkio kolūkiečių, Gyvakarų rinkiminėje apygardoje Nr. 13.

PAPLAUSKAS Juozas, Kipro s., gimus 1909 m., TSKP narys, LKP rajono komiteto sekretorius, — nuo „Mūsų rytojaus“ kolūkio kolūkiečių, Gaigalių rinkiminėje apygardoje Nr. 14.

POVILONIS Juozas, Petras, gimus 1925 m., TSKP narys, rajono pramonės kombinato darbininkas, — nuo rajono pramonės kombinato darbininkų, inžinerijos-tehnikos darbuotojų ir tarnautojų, Kupiškio miesto rinkiminėje apygardoje Nr. 22.

SATKŪNAITĖ Birutė, Broniaus d., gimusi 1934 m., nepartinė, „Sakalo“ kolūkio agronomė, — nuo „Sakalo“ kolūkio kolūkiečių, Biliūnų rinkiminėje apygardoje Nr. 7.

SAGULINAS Aleksiejus, Flodoro s., gimus 1921 m., TSKP narys, LKP rajono komiteto sekretorius, — nuo rajono kultūros darbuotojų profsajunginės organizacijos, Kupiškio miesto rinkiminėje apygardoje Nr. 18.

ŠIMONIS Feliksas, Povilo s., gimus 1934 m., VLKJS narys, „Nerijos“ kolūkio traktorių brigados brigadiniukas, — nuo „Nerijos“ kolūkio kolūkiečių, Didžprūdėlių apygardoje Nr. 10.

SAKA Martynas, Stasio s., gimus 1919 m., nepartinė, „Byčių“ kolūkio pirmmininkas, — nuo „Byčių“ kolūkio kolūkiečių, Račiupėnų rinkiminėje apygardoje Nr. 35.

ŠIMONIS Balys, Liogino s., gimus 1927 m., TSKP narys, „Salamiesčio“ kolūkio pirmmininkas, — nuo „Salamiesčio“ kolūkio kolūkiečių, Salamiesčio rinkiminėje apygardoje Nr. 39.

ULBA Julius, Alekso s., gimus 1929 m., TSKP narys, rajono vykdomojo komiteto pirmmininko pavaduotojas, — nuo valstybinės įstaigų darbuotojų profsajunginės organizacijos, Kupiškio miesto rinkiminėje apygardoje Nr. 21.

UŽTUPAIČIŪTĖ Ona, Povilo d., gimus 1924 m., TSKP narys, Subačiaus vidurinės mokyklos direktorė, — nuo Subačiaus gyvenvietės gyventojų, Subačiaus rinkiminėje apygardoje Nr. 40.

VALUNTA Albertas, Jurgio s., gimus 1907 m., nepartinė, „Alizavos“ kolūkio pirmmininkas, — nuo „Alizavos“ kolūkio kolūkiečių, Alizavos rinkiminėje apygardoje Nr. 3.

VYŠNIAUSKIENĖ Sofija, Adolfo d., gimus 1930 m., TSKP narys, Kupiškio VI. Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos direktorė, — nuo švietimo, aukštųjų mokyklų ir mokslo įstaigų darbuotojų profsajunginės organizacijos, Kupiškio miesto rinkiminėje apygardoje Nr. 20.

(Nukelta i 4 psl.)

KOLŪKIAI, PIRMAUJANTYS KAUPIANT IR IŠVEŽANT VIETINES TRĀŠAS IKI VASARIO 20 D.

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Pirmmininkas	Žemės ūkio specialistas
1.	.LAISVĖ-	S. Vizbaras	L. Niuraite
2.	.NERIS-	D. Kalačovas	A. Vanagaitė
3.	.SALAMIES-	B. Šimonis	D. Vitartaitė

KOLŪKIAI, ATSILIEKANTYS KAUPIANT IR IŠVEŽANT VIETINES TRĀŠAS IKI VASARIO 20 D.

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Pirmmininkas	Žemės ūkio specialistas
1.	«Juodpėnai»	Z. Rimša	—
2.	«Ateitis»	S. Stulginskas	V. Šidlauskaitė
3.	M. Melnikaitės v.	A. Ruplys	—

PRIEMONĖS ŽEMĖS ŪKIO GAMYBAI PADIDINTI

«Salamiesčio» kolūkio žemdirbiai, siekdami igyvendinti TSKP CK Sausio Plenumo iškeltus uždavinius žemės ūkyje, numatė priemones žemės ūkio gamybai padidinti. Pirmiausia, kaip nurodoma Plenumo nutarimuose, ypatinga dėmesį reikia atkreipti į grūdų gamybos padidinimą. Grūdų gamyba kolūkyje bus didinama ne tik plečiant grūdinę kultūrų pasėlių plotus, bet, svarbiausia, siekiant aukštessnį jų derliaus. Grūdinį kultūrų derlingumą septintomyje numatoma pakelti iki 18–20 cent.² ha. Taip didelis derlius, tačiau, pagerinus agrotechniką, igyvendinus sėjomainas, organizavus tinkamą trėsimą, tą pasiekti yra visai įmanoma.

AUGALININKYSTĖJE

I. Per drėgnų žemelių nusausinimas

Siekiant užtikrinti gausų ir pastovių derlių gavimą neprieklausomai nuo gamtinės meteologijos, «Salamiesčio» kolūkyje numatoma panaudoti visą eilę melloracinių priemonių.

Pirmais etapais bus atstatytas nuvedamuju kanaļu — vandens priimtuvių tinklas Pyvesos ir Tatulos sausinimo sistemoje, lygiagrečiai atliekant detalius sausinimo ir žemės išavinimo darbus durpiniuose dirvožemiouose. Pagal «Salamiesčio» kolūkio reljefo bei dirvožemio sąlygas reikalinga vykdyti pilną sisteminių drenažą, o kai kuriuose mažesniuose plotuose — sisteminių išretintą drenažą. Vykdant pilnai arba išretintą sisteminių drenažą, sunkios mechaninės sudėties dirvožemiouose numatome panudoti kurminimą, pavedant iki 1–2 m aistumais. Gilesnis durpynų nusausinimas bus atliekamas fašinu arba kurminiu drenažu.

Atsižvelgiant į tai, kad kolūkio pelketų ir periodiškai šlapų plotų nusausinimas turi būti atliktas šiam septynmetį, o sausintų plotų nudrenavimas užsilitę ilgesnių laikotarpį, tad tuos plotus, kurie bus drenuojami vėlau, numatoma laikinai apsausinti grioviais, išskamais griovakasėmis, derinant su agromelioraciniems priemonėmis: lysviniu arimiu bei vagojimu. Plotuose, kuriuose numatyta iengti kultūrines ganyklas, detalius sausinimas bus atliekamas iekšciaisiai grioviais. Ganant tokie grioviai neišmindomi, ir per juos nereikalinga iengti specialių pravažiavimų bei gyvuliams pervažyti brastą. Griovelii šaltai kartu su vienu ganyklu plotu bus apsiejami daugiametėmis žolėmis.

Atlikus visus numatytais melioravimo darbus, bus galima laiku ir mechanizuotai atlikti dirvos išdržimo, sėjos ir derliaus nuėmimo darbus. Nusausinimo įtakoje grūdinį kultūrų derliai prie tinkamų agrotechnikos padidės dvigubai ir net daugiau. Tal patvirtina ir mūsų rajono kolūkijų nusausintose žemėse gaunami derliai.

II. Pasėlių plotų struktūra

Sudarant «Salamiesčio» kolūkio perspektyvinį pasė-

lių plotų struktūros planą, laikytinės šių principų:

1. Juo pasėlių struktūra jvairesnė, tuo augalininkystės gamyba pastovesnė, nes nuolat besikelčiančios meteologinės sąlygos neleidžia pastrinkti nedidello kultūrų skaičiaus. Todėl ūkis augins jvairias grūdines ir jvairias pašarines kultūras.

2. Grūdų gamyba septintomyje turi padidėti ne vlen tik keliant derlingumą, bet ir plečiant grūdinį kultūrų plotus. Grūdinį kultūrų pasėlių plotai bus padidinti iki 41 proc. lyginant su bendru pasėlių plotu. Šis minimumas reikalingas ne tik grūdų, bet ir šiaudų ištekliams sudaryti. Kadangi sąlygos tinkamesnės vasarinėms grūdinėms kultūroms augti, tai žieminių bus sėjama tiek, kad būtų patenkinti kolūkiečių poreikiai maistui ir apsirūplinta sėkla. Likusieji grūdinį plotai bus užsėjami vasarinėmis grūdinėmis kultūromis, kas įgalins pilnai aprūpinti gyvulinių kultūrų sėklas.

Nebeauginės vasarinės kvečių, nes pastarieji reikalauja gerų žemelių, o derliai gaunami vidutinės. Vasarinės kvečių vietoje bus plečiamai miežių plotai. Taip pat nebeauginės grynų avižų. Paliksime tik sėklinius grynų avižų sklypus, kad tuo užtikrintume sėklų poreiklus mišinių sudarymui. Kuo daugiau plėsime vikių-avižų, žirnų, miežių-avižų mišinių, o taip pat žirnų ir lauko puropų auginimą grūdams. Ankstinių augalų praturtinai dirvą azotu, gerina struktūrą, o to pasėkoje mišinių auginių skirtus plotus reikia žymiai mažiau trėsti organinėmis bei mineralinėmis trąšomis. Gautas pašaras turtinės ganyklos plotu bus apsiejamas baltymais.

3. Plėsime techninių kultūrų plotus, ypač linų, kaip pajamalingiausios kultūros. Iki šiol gaudavome mažas pajamas už linus dėl agrotechnikos pažeidimų juos auginant ir dėl bilo, nevienodo mūsų uždavinys — parinkti tinkamus priešsilius linams, sėti į nepiktžolėtus dirvas ir ankstį. Vegetacijos laikotarpiai kovoti su piktžolėmis, labiau panaudojant herbicidus. Kuo plačiau taikysime mechanizaciją dorojant linų derlių.

Cukriniai runkeliai yra techninė kultūra, tačiau jų ūkis

gali duoti daug vertingo parama. Todėl numalome plėsti tytā pasigaminti tiek, kad šios kultūros auginimą, o vlenamai haušaujamai ploto ypač kovoti už didesnį derlingumą. Cukriniai runkeliai bus kalpaujami darbai bus kalpaujami daugiau mechanizuoti. Atsisakysime rankinės cukriniai runkeliai sėjos suvagotame lauke. Sėslime mašinomis 60 cm tarpuelliais. Tokiame pasėlių ploto bus žymiai lengviau kovoti su piktžolėmis, panaudojant traktorius kultivatorius. Be to, runkeliai, pasėtus lygiuje dirvoje, galima prieš sudygtimą aketi, o vėlau mechanizuoti jų retilimo darbus, išbukietuojant.

Bulvių pasėlių plotas sudaro 7 proc. bendro pasėlių ploto. Toks plotas yra pakankamas, tačiau kovosime už didesnį bulvių derlių, išpalaudant bulvių priežiūros darbus. Vloetoje pašarinių runkeliai auginsime puscukrinis, kurie žymiai maistingesni ir duoda, žinoma, didesnį gyvulų priesvoiri. Iš silosinių kultūrų auginsime tik kukurūzus didinant jų plotus ir žymiai pakelliant jų derlingumą. Norėdami aprūpinti gyvulius žalais sullingais pašarais vėlau rūdenį, pradēsime auginti pašarinius kopūstus, nes jie, palyginti, nesunkiai išauginami, duoda didelius derlius, o tas derlius iki šaličių gali stoveti lauke, tiesiai iš lauko naudojant gyvulų šerimui. Vetas kopūstų sodinimui parinksite arčiau fermų.

4. Plečiant pašarų bazę, žymią reikšmę turėti daugiau žolių plotai, išskaitant kultūrines ganyklas ariamoje žemėje. Kolūkyje yra 166 ha kultūrinių ganyklų, išrengtų ariamoje žemėje. Šlais metais numatome iengti dar 30 ha kultūrinių ganyklų. Iki šiol jos buvo dar blogai prižiūrimos ir trėšamos. Numatoma palikti tokį kultūrinių ganyklų plotą, kad vienam suaugusiam galvijuoti tekėti 0,5 ha ganyklos. Turint tokį kultūrinių ganyklų plotą, bus galima geriau prižiūrėti, patreštinti, t. y. padidinti jų derlingumą ir pilnai aprūpinti gyvulius žalia mase vėlai ganiavos laikotarpi. Likusios natūralių žalienų plotų parversime kultūrinėmis pievomis, o taip pat dar šlais metais 24 ha iengsime naujai. Tuo būdu užtikrinime šieno poreikį gyvullams ir tuo pačiu nebeauginės vlenės kvečių žolių šienul ir žallam pašarui. Bendrai, į vienmetes žoles ūkis žūri kaip į laikiną priemonę ir dės visas pašangas artimiausiu laiku jas pakeisti daugiametėmis žalienomis.

Šieną džiovinsime tik ant žaiginių, nes, esant liečiamorū, tokiu būdu išsvengiama šieno sugedimo, be to, pačios vertingiausios žolių dalys, kaip, pvz., lapeliai ir žiedynai, nenetrupia. Dabarinių metų klekviena brigada turi po 100 porų žaiginių. Bet tai dar mažas kiekis,

Kiekvienoje brigadoje numasario. Todėl numalome plėsti tytā pasigaminti tiek, kad šios kultūros auginimą, o vlenamai haušaujamai ploto ypač kovoti už didesnį derlingumą. Cukriniai runkeliai daugiau mechanizuoti. Kadangi daugiametė žolių auginimo darbai bus kalpaujami labai brangi, o ji labai galinti daugiau mechanizuoti. Atsisakysime rankinės cukriniai runkeliai sėjos suvagotame lauke. Sėslime mašinomis 60 cm tarpuelliais. Tokiame pasėlių ploto bus žymiai lengviau kovoti su piktžolėmis, panaudojant traktorius kultivatorius. Be to, runkeliai, pasėtus lygiuje dirvoje, galima prieš sudygtimą aketi, o vėlau mechanizuoti jų retilimo darbus, išbukietuojant.

Kotaklis numato tokią pasėlių struktūrą: grūdinį — 41 proc., tame tarpe žieminių 21,7 proc. ir vasarinių 19,3 proc., techninių kultūrų — 6 proc., iš jų linų — 4 proc. ir cukriniai runkeliai — 2 proc.,

bulvių — 7 proc., pašarinių kultūrų — iki 46 proc., iš jų daugiametė žolių — 36 proc. Juodo pūdymo nenumatome laikytis.

III. Sėjomainos

Tai kultūrinių augalų auginimo tvarka arlamoje žemėje. Kolūkyje sėjomainos įvestos 1958 m., o numatoma igyvendinti 1963 m. Kad visą tai sėkmingai išvykdžius, brigadininkams išaiškinti perėjimo į naują sėjomainą planai. Taip pat numaloma sudaryti atskirų brigadų planus, kuriuose skirtingomis spalvomis bus pažymėti kiekvienų metų pasėliai.

Daugiametės žoles, ivedant sėjomainas, numatytą laikytis tik dvejus metus; po to tie plotai bus suaromi ir auginami žieminių bet linai. Daži dobillienų skirsiame bulvių auginimui, nes kai kurių rūgės koliukų, kaip, pvz., „Nemuno“, patyrimas rodo, kad gaunami dideli ir pastovūs derliai.

IV. Trėsimas

Trėsimą tvarkysime taip:

1. Kur tik galima ir kuo daugiau naudosime durpių kraiką.

2. Prie visų gyvulininkystės fermų jau sialis metais iengsime mėšlides, o išvežant į laukus mėšlą, jį krausime į dideles krūvas, gerai suminsime ir iš viršaus prižiūrėjime durpėmis. Mėšlo kokybei pagerinti maišysime fosforitmilčius, dedant jų 2 proc. mėšlo kiekio.

3. Tikslu padidinti organinių trąšų kiekį, gaminame durpių-mėšlo fosforitmilčius, durpių-srutų fosforitmilčius ir kitus kompostus, kad 1962 metais 1 ha ariamos tektų 10–12 t organinių trąšų.

4. Tvarkingai laikysime mineralines trąšas.

5. Kiekvieną trąšų toną sunaudosime ten, kur ji gali duoti patį didžiausią efektą. Visų pirmą trėsimę kaupiamosius, žieminius ir žaliusias (daugiametės žoles, pievas, ganyklas).

6. Kalkinimas — svarbi priemonė rūgščių dirvų derlingumui didinti. Kalkinimė visas rūgščios reakcijos dirvas. Dar šlais metais numatome pakalkinti 26 ha.

V. Žemės dirbimas, sėja, pasėlių priežiūra ir derliaus nuėmimas

Vykstant teisingą žemės dirbimą, pradēsime visų raženų skutimą. Kiek galinti anksčiau suarsime dirbas ruozeni, ypač tas, kurios pavaresi bus apsėjamos.

Slėsniose vietose, kur mažas nuotakumas, sureguliuosime vandens nutekėjimą, arlant lysvėmis nuolydžio kryptimi.

Gausiam drūdinį kultūrų derliui gauti įsėsime į vieną hektarą, mūsų zonal rekomenduotą, šimtaprocentinės ūkinės vertės sėklos kiekį: žieminių — rugių ir kviečių 180 kg, miežių — 170 kg, avilų — 190 kg, varpinų-ankštinių mišinio — 200 kg. Neprielsime, kad rugiai ir kviečiai būtų sėjami į vieną kartą ir vėlai suartas dirbas; sėsime tik veislinę, aukštostas reprodukcijos, gerai išvalytą ir išbeliuotą sėkla. Reikiama patrėsime žieminius. Pasėlius išvagosime ir rūpintis, kad juose netelkšotų vanduo. Iš anksto numatysime sėklinius sklypus, juos gerai išdržsime ir pakankamai patrėsime, kad išaugintos sėklos, tinkamai jas išvalius ir surūšiavus, pilnai atitinką aukštostas kondicijos reikalavimus.

Kovoant su piktžolėmis, grūdinį kultūrą, kukurūzų ir linų pasėliuose naudosime herbicidus. Šis cheminis būdas piktžolėms naikinti bus agrotechninių priemonių sistemos neatskiriama dalis.

Derliaus gausumas priklauso nuo derliaus nuėmimo nuostolių, o jų pas mus dar pasitaiko.

Vasarinės ir žieminės kultūros prinoksta beveik vienų metu. Dideli javų plotai pernoksta, laukdami savo eilės, kol bus nuimti. Suvelavus grūdinį kultūrą nuėmimą, tenka pavėluoti rauti linus ir juos pakloti, kasti bulves ir t. t. Kad to išvengus, kirsime javus vaškinėje brandoje. Toks javų kirtimas bus sparčesnis, nes šiaudai dar esti nesusidraikę, varpos nepasvirusios prie žemės. Javus kirsime kombainu į pradžią, o pradžiuose išdžiuvusius pakelsime prie kombaino specialiai pritaisytais rinkėjais. Nuo vaškinės iki pilnos brandos prieināma maždaug 9 dienos, todėl per tą laiką bus galima nukirsti didelius javų plotus.

Mūsų respublikoje patyrimas rodo, kad javų dorojimas vaškinėje brandoje padidina derlių 1–2 cent.² ha. Tuo būdu gautas derliaus priedas bus laimėtas be jokių papildomų išlaidų.

Grelčiau sudorojus javus, anksčiau bus galima nuskusti raženą, o tai prisiðes prie laukų derlingumo pakėlimo. Be to, anksčiau nukirstus javus, žymiai sustiprės daugiametė žolių įsėtis. (Nukelta i 3 ps.)

KUPIŠKIO RAJONO „SALAMIESČIO“ KOLŪKYJE

GYVULININKYSTĖ JE

(Atkelta iš 2 psl.).

Galvijai kolūkyje yra Lietuvos žalųjų veislės ir Lietuvos žalųjų su Lietuvos vleiniais mišrūnais. Nors pripažinta veislė, bet neišlyginta. Grynaveislė yra 2,7 proc., likusieji — mišrūnai. Didžiausias dėmesys, gerinant galvijų bandą, bus skiriamas jų pleno riebumui didinti, kurti didinant jų pieningumą, gyvajį svorį, eksterjerą, mėsingumą, veislės savybes bei pašarų išnaudojimą. Siekiant pagerinti kolūkyje veisiams galvijų veislės ir produktyviastas savybes, vis plačiau bus taikomas dirbtinis galvijų apskėlinimas su aukštostais veislės vertės Lietuvos žalųjų veislės reproduktorius sperma. Dabartinė galvijų bandos struktūra nėra patenkina. Per mažai išaugina veislės telyčalčių, ko pasėkoje nėra galimas karvių skalčiaus didėjimas savo bandos reprodukcija. Septynmečio užduotims įvykdinti tektų pirkti karves, išleidžiant nemažas plnigu sumas. Todėl veislės karvycių atrinkimas bus vykdomas ne tik iš visuomeninės bandos, bet ir iš kolūklečių karvių. Tuo tikslu sudaromi kontrolės rateliai ir pradeda vykdyti nuolatinę kolūkiečiams priklausomą karvių produktivumo kontrolę. Produktiviausių karvių telyčalčių bus atrenkamos ir superkamos kontraktacijos būdu visuomeninei bandai pildyti. Nuo pat pirmųjų dienų telyčaitėmis bus taikomas pilnavertis ir gausus šerimasis. Iki 6 mėn. amžiaus planuojama sugirdyti 290 kg nenugriebto pieno, 500 kg nuguriebto pieno, sužerti 170 kg koncentruotų ir 900 kg sultingų pašarų, o taip pat apie 240 kg gero šeno. Telyčios pirmą kartą kergiamos ne jaunesnės kai 17–18 mėnesių amžiaus, nes, sukergiant jaunesnes, pilnai neišsvysto ir išauga karvės, duodančios mažesnius pieno kieklius. Tokiu būdu sekantiniai metais galvijų bandos struktūra bus sekanti: karvių — 60 proc., sukegtų telyčių — 10—11 proc., prieauglio, vyresnio kaip vienų metų, 14—17 proc., prieauglio iki vienų metų — 20—25 proc.

Aukšto karvių produktyvumo tikimės pasiekti gerinant veislės branduolių, darant griežtą atranką, pilnai aprūpinant relikiamais pašarais, o taip pat kraiku. Tam kolūkis numatė iš laukininkystės gauti įvairių pašarų. Baltymu trūkumą racionuose papildytame karbamidais, juos malšant su koncentruotais pašarais, o sekantinių žiemai gamindami silosą; į silosuoja masę mažysime atitinkamą kiekį karbamidą.

Jau šalis metais pradėsime išbrokuotų karvių ir veislė netinkamo prieauglio intensyvų penėjimą neduodant vandens, o naudojant didelius kieklius sultingų pašarų; realizuotome tik generalius išmitusius gyvullus. 1962 met-

tais elektrifikavus kolūkio fermas, pradėsime taikyti mechaninį karvių melžimą ir paladą galvijų laikymą.

Kiaulių ferma kolūkyje dar nerentabilė. Kiaulienos vieno cnt savikaina — 9,64 rb. Savikainą paketia vienašalis šerimas, per didelis kiekis nenugriebto pieno sunaudojimas paršukams, silpna mechanizacija ir išplitė įvairios kvėpavimo takų ligos, ko pasėkoje krito 38 paršeliai. Šalis metalas bergus statytį antrą 400 vietų tipinę kiaulidę, bus išspresitas patalpų klausimas. Tokiu būdu kolūkis turės dvi tipines kiaulides po 400 vietu ir vieną pritaikytą tvarią, kuriam numatėme laikyti tik veislės paršavedes. Turint dėmesyje tai, kad kolūkio kiaules daugiau ar mažiau ilgotos, veislės branduolių planuojamame nusipirkti ir, sutvarkius reikiama apskaitą, prašyti Žemės ūkio ministrą, kad kiaulių fermą patvirtintų veislėlę.

Derinant galvijininkystės ir kiaulininkystės vystymą, pagrindinis dėmesys bus atkreptas į teisingą santykio nustatymą tarp karvių ir paršavedžių kiaulių skalčiaus. Siekiant, kad auginamos kiaules būtų pilnulniai aprūpinamos reikiamu liešo pieno kiekliu, gyvulininkystės mokslinio tyrimo institutai yra nustatę, kad 1,5—2 litrų nugariebto pieno priedas augančių kiaulių racione duoda didesnį efektą, negu 1 kg pašarinų grūdų priedas, nors 1 kg grūdų, skaitant pašariniais vienetais, teoretiškai yra 6 kartus vertingesnis, o skaitant balytymais — 3 kartus vertingesnis, negu 1 litras pieno. Tai palaikinama tuo, kad nugariebtas pienas, kaip dietinis aukštos biologinės vertės pašaras, igalina kiaulių organizmą geriau išsavitinti kitus šerimul panaudotus pašarus. Todėl, remdamiesi Ekonomikos instituto apskaičiavimu, nupenint iš vienos paršavedės 8—9 bekonus, esant vidutinelį vienos karvės pieno produkcijai 2500—3000 kg, vienai paršvedei tekė 2—3 melžiamos karvės. Pramoniniams kryžminimui planuojama įsigytų Ledrasų veislės kuilių. Kiaulienos savikainai atpiestinti greta koncentruotų pašarų svarbią vieną užlims sultingi pašarai: vasarą — žolė, žiemą — butvės, cukriniai bei puscukriniai runkeliai ir viltaminio šeno miltai. Taip, kad, šeriant įvairiais pašarais, 1 kg gyvo svorio priauginti iki bekoninės kondicijos bus sunaudojama 5—5,5 pašarinio vieneto. Vasarą kiaules laikysime lauko stovyklose, o žiemą veislės paršavedes — giliame tvarte ant mėšlo. Prieaugli ir penimais kiaules laikysime grupėmis šeriant iš automatinėj ir vakuminėj šeryklėj. Atsižvelgiant į tai,

trūksta vitamininių pašarų, Kad avininkystė būtų pajamino priemones ne tik už organizuojame eglių ir pušų mišngą, ji turės būti žymiai avii išsaugojimą, bet ir už šakelių smulkinių, jas naujosime gyvullų šerimui, ypač akio naudmenų laikysime sukegimą.

Kolūkyje numatoma išplėsti Lietuvos Juodgalvės avinalis. Avių priežiūra pavedama palydėti Lietuvos Juodgalvės stoviam priliturėtojui, kuriam taikysime materialinio paska-

tinimo priemones ne tik už stambesnė. 100 ha žemės vilnos prikirpimą bei avii 8—10 avių. Savo vietines avis gerinsime su Lietuvos Juodgalvės veislės avinalis. PRIEMONĖS ŽEMĖS ŪKIO GAMYBAI PADIDINTI KUPIŠKIO RAJONO «SALAMIESČIO» KOLŪKYJE PATVIRINTOS ISPLĒSTINIAIME KOLŪKIO VALDYBOS POSĘDYE.

ir pieno, mėsos pagamino kolakis tiek, kad negalejat nesidžiaugti.

Dar geresnais rezultatais „Tarybinio pirmūno“ kolakis sutiko 1961 metus. Tieki Kikilo vadovaujama brigada, tiek bendrai vienas kolakis pasiekė tikrai gerų rezultatų. Neveiltui kolakis tvirtai ir nepajudinamai stovi rajono priesakyje.

Šiuo metu Pranas Kikilas vadovauja jau ne brigadai, bet visam „Tarybinio pirmūno“ kolakiui.

— Kikilas turi tvirtą ranką, — kalba kolakiečiai, — ir mes pasiekėme dar geresnių rezultatų...

Južodžiai negali abejoti, ypač kai žinai, kad, be energingo pirminkino, kolūkyje dar dirba tokie darbštasis ir sažiningi žmonės, kaip Gertrada Kalryté, Ale Svelnytė, Bronė Baradinskienė, Regina Žalinkevičiūtė, Irena Katalinaite, Stase Stočkuvienė, Bronė Lukinskaite, Antanas Kepalas, Antanas Devainis ir daugelis kitų.

Nesenai „Tarybinio pirmūno“ kolūkio kolakiečiai kandidatu į Salamiesčio apylinkės Tarybos deputatus pasiale Praną Kikilą. Jie, gerai pažindami savo kolūkio pirminką, tvirtai išitikinę, kad jis, būdamas išrinktu į apylinkės Tarybą, tinkamai sugebės atstovauti kolakiui ir rapintis su reikalais.

L. LAUŽIKAS

MOSŲ KANDIDATAI TVIRTAIS ŽINGSNIAIS

Vieną dieną „Tarybinio pirmūno“ kolakio laukuose pasirodė kresnas, stiprus, vidutinio amžiaus vyras. Nešinas rankoje nedidelį čemodaneli, jis pasuko tiesiati į kolakio kontorą. Kada po gerokos valandos jis vel pastrode kie me, kolakiečiai jau kalbėjo:

— Agronomas! Bent kartą ir mes sulaukėme...

— Neperšokės griovio, nesakyk „op“... — abejojo kitti. — Visokių bana ir agronomų... Vient, žilrek, stikliuko tik ir telesko...

— Šis ne toks — matyt iš karto, — priešinosi kiti. — Žemaitis... O žinal kolakiečiai nesitverė žemaičius? Kad stveriasi džiaugsmu: — Tik pagalvokite, —

Daug kalbėjo tada kolakiečiai, daug spėjojo, koks bus agronomas, kas per žmogus Pranas Kikilas. Tačiau dar daugiau cukrinių runkelių, kurių kalbėj kilo, kai agronomas iš kurių plotų gavo net po 380 centų iš ha, bet brigadininku.

— Žinot ką, — kalbėjo jis kolakio pirminkiniu Petru Bancevičiu, — gal ir išvešiu! Juk žmonių yra, tik reikia juos išfudinti!

Pradėjės dirbtų laukininkystės brigadininku, Pranas Kikilas daugiausia dėmesio skyrė vieninių trašų kaupimui. Užsukę į fermas, jis sakydavo:

— Tik negailėkite šiaudų, pakratų... Kai daug kreiksime, daug turėsime mėšlo, o gerci patrėsus, bus ir grūdų...

Kad Pranas Kikilas teisus, grett irodė pats gyvenimas. Jeigu anksčiau iš ha grūdinių kultūrų būdavo išauginama vos po 10 centų, tai dabar, kalbrigadai pradėjo vadovauti P. Kikilas, derlitus pašoko dvigubai.

O 1959 m., susirinkę į ataskaitinį susirinkimą,

RYTOJ — TARYBINĖS ARMIJOS DIENA

Taktiniai užsiėmimai N dalinyje.

TASS'o fotokronika

KANDIDATU Į KUPIŠKIO RAJONO DARBO ŽMONIŲ
DEPUTATŪ TARYBOS DEPUTATUS

IREGISTRAVIMAS

Kupiškio rajono apygardinių rinkiminių komisijų rinkimams į rajono Darbo žmonių deputatų tarybą posėdžiuose įregistruoti šie kandidatai į rajono Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus:

(Atkelia iš 1 psl.).

VIZBARAS Stasys, Domo ūkio kolūkiečių, Pyvesos r., gimus 1928 m., neparti, kliminėje apygardoje Nr. 34. ŽILINSKAITĖ Stasė, Kosmininkas, — nuo „Laisvės“ kolūkiečių, Rudilių to d., gimus 1926 m., TSKP kolūkiečių, Rudilių nare, „Pirmuno“ kolūkiečių, Rudilių kiaulių fermos vedeja, — nuo ŽEMAITIS Algirdas, Antanas, gimus 1933 m., nepart. Pasubatės rinkiminėje apygardoje Nr. 36. Pirmuno kolūkiečių, Rudilių kiaulių fermos vedeja, — nuo Kupiškio MMS direktorės, gimus 1933 m., nepart. Pasubatės rinkiminėje apygardoje Nr. 38.

Kupiškio rajono rinkiminė komisija

**SPAUDOS PLATINIMO RODIKLIAI RAJONE
PAGAL RYŠIŲ SKYRIUS IR KOLŪKIUS**

RYŠIŲ SKYRIUS KOLŪKIS	Sausio mėn.	Vasario mėn.	Neprenumeruojančiųjų spaudos ūkinių sk.
	Tenkai 100 gyventojų egz.	Tenkai 100 gyventojų egz.	
PALĒVENĖS RYŠIŲ SKYRIUS	95	95	—
T. sk. „Aukštaičiai“	89	98	—
„Norūnai“	109	96	—
MAKSVYČIŲ RYŠIŲ SKYRIUS	88	90	3
„Laisvė“	82	82	2
„Pergalė“	97	97	1
ŠIMONIŲ RYŠIŲ SKYRIUS	86	86	9
M. Melnikaitės v.	89	90	5
Mieliurino v.	78	73	4
PUOŽO RYŠIŲ SKYRIUS	84	84	—
„Juodpėnai“	78	79	—
„Švyturys“	98	98	—
PALEVENELĖS RYŠIŲ SKYRIUS	76	77	—
„Laukminiškai“	67	70	—
„Lėvuo“	124	124	—
„Mituva“	63	64	—
„Pyvesa“	55	58	—
„Tiesa“	108	112	—
„Vėžionys“	65	66	—
BIKONIŲ RYŠIŲ SKYRIUS	74	73	—
„Neris“	82	81	—
„Nemunas“	59	59	—
„Pirmoji vaga“	97	70	—
NAIVIŲ RYŠIŲ SKYRIUS	71	71	14
„Pakupys“	59	59	6
„Palanga“	58	59	8
ANTAŠAVOS RYŠIŲ SKYRIUS	69	70	3
„Antašava“	67	67	1
„Uoginiai“	69	72	2
SUBAČIAUS GYVENVIETĖS RYŠIŲ SKYRIUS	68	68	25
„Lukonys“	47	43	8
„Šviesa“	54	53	11
„Vienybė“	58	59	6
SALAMIESČIO RYŠIŲ SKYRIUS	67	67	6
„Atžalynas“	58	58	2
„Salamiestis“	71	71	3
„T. pirmūnas“	78	78	1
SUBAČIAUS M. RYŠIŲ SKYRIUS	66	70	2
„Pirmūnas“	66	70	2
ADOMYNĖS RYŠIŲ SKYRIUS	65	67	11
„Adomynė“	71	72	5
„Bugailiškai“	57	58	3
„Setekšna“	58	58	3
MIGONIŲ RYŠIŲ SKYRIUS	62	62	5
„Musų rytojas“	57	55	3
„Vedrupys“	68	70	2
ALIZAVOS RYŠIŲ SKYRIUS	49	56	30
„Alizava“	55	73	4
„Gegužė Pirmoji“	49	83	6
„Naujas gyvenimas“	63	83	—
„Žadokai“	33	48	20
KUPIŠKIO RYŠIŲ SKYRIUS	—	—	18
„Ateitis“	64	64	3
„Aukštupėnai“	49	49	4
„Aušra“	65	69	2
„Byčiai“	62	63	6
„Skodinys“	65	68	3
APTARNAUJA PANDÉLIO RAJONAS	—	—	—
„Sakalas“	58	66	8
„Žalgiris“	93	93	—
MIŠKŲ ŪKIO PAGALBINIS	97	97	3
ŽEMĖS ŪKIS	129	119	22
KUPIŠKIO MIESTAS	129	119	22
RAJONO RYŠIŲ KONTOROS SPAUDOS SKYRIUS	—	—	—

JAUNOS AKYS, VIKRIOS RANKOS

— Man patinka sluvėjos pulklai nedirbtai širdžiai mitele darbo?

— Ar sunkus balsiuvio amatas? — vis dažnai merginos Susipažiame. Onutė Latvėnaitė ir Nijolė išėjė. Ir tikrai, išvalzdudome, kad balsiuvip ir sluvėjų nera. Ka tuomet daryti žmonės? Ar batas suplyšo, ar drabužis jau susinešlojo — kur elti, kur kreiptis? Štai čia ir atelna jums i pagalbą paprasti, bet kartu nagingi, myli savo darbą, žmonės — balsiuviai, sluvėjai.

Užsukime ir mes pas juos. Palipékimė rajono pram-kombinato būtinį taškų kombinato laiptais ir pasukime į dešinę. Prieš mus kambarys, Jame pilna jaunatvės grožio ir energijos. Tal jaunimas ir jų darbas suteikia šiam kambariui tiek gyvumo, judrumo. Bet nepagalvokime, kad ten ir susirenka tik gyvai kalbėtis bei juoktis. Ne! Čia — Šimonytė, Genės draugės, tvarka, jauciama darbo jau dirba čia šešius mėnesius. Jos labai domisi savo palinkusios prie stalų, ant kurų išdėloti išvalių su vyresniomis sluvėjafasomis ir išmeryt jau gatavus — Aldona Žekonyte, vi ir dar tik pradėti stuti Stase Jasinskienė ir Brone drabužiai. Prieškime prie Žasiniene. Tai jos pertekliai besidarbuojančių. Štai prie savo ligametų patyrimą jaunankinės siuvaemosios mašinai. Tal iš jų puikaus nos palinkusi jauna, apskritai, skruostyt, lyg obuoliukai, skruos-

kolektivias, ir pats darbas atliekamas kokybiškai. Na, bet geriau nebetrukdykime jiems dirbti. Palinkékime sėkmės darbe, o sekantį sy-

Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę) O. Latvėnaitė, G. Daukaitė, N. Šimonytė.

ki aplankysime jų kaimynus — balsiuvius.

Br. Jonuškos tekstas,
Vl. Jastinsko nuotraukos.

Nuotraukoje: A. Vaitiekūnas

tū mergina. Ji vikrai pa-nesupranta kartais, ilgalėtai nutrūkusį siūlą, ir ma- dės, klausinės, bet vistiek šina vėl skubiai vejasi su- lismoks, padirbs. Iš jo tik galštą laiką. Tal — Genė rai bus geras sluvėjas.

Daukaitė. — Kalp sekasi? — už O kada geras, draugiškas klausiam.

Mergina permata akimis tolesnę siūlės eiga, po to kilsteli galvą ir nuslyspso:

— Nieko, ačiū. Dabar jau ipratau. Anksčiau, žinoma, sunokoka buvo...

Išišnekam. Mergina labai patenkinta savo specialybe. Na, ir kaip gi tuomet taip

■ ■ ■

ŠI VIENOS DIENOS PAŠTO

Baigia paruošti, išvalyti grūdus pavasario sėjai «ŽALGIRO» kolūkio žemdirbių. Geriausiai čia dirba Z. Mikalauskaitė, J. Dulka, P. Černius.

A. KARPAUSKAS

■ ■ ■

Jau eilė metų «LAISVĖS» kolūkyje visuomeninius veršeilius augina kolūkietis Kazys Sasickas. Sasickų ūkioje — trys darbingi asmenys: jis, žmona ir dukte. Tačiau vasarą kolūkinėje gamyboje nedalyvauja nei vienas. Tiki rudeni K. Sasickas pradeda prižiūrėti veršeilius. Mat, čia, niekieno nekontroliuojamas, naudoja visuomeninius pašarus, gauna garantuotus darbadienius. Menka iš jų nauda kolūkiui.

L. GABRIŪNAITĖ

Eil.Nr.	Kolūkio pavadinimas	Primelžia pleno iš 1 karvės litras per dekadą	Primeržia pleno iš 1 karvės su palyginus priešais dekadą litras
1	T. pirmūnas*	81,6	-1,3
2	Neris*	61,4	—
3	Nemunas*	55,2	-0,1
4	Salamiestis*	45,0	*0,1
5	Byčiai*	39,1	*0,3
6	Pergalė*	35,4	*1,2
7	N. gyvenimas*	32,6	-0,6
8	G. Pirmoji*	28,7	—
9	Norūnai*	27,1	—
10	Antašava*	25,8	-0,2
11	Ailzava*	25,2	-0,4
12	Aušra*	20,8	-0,2

Viso I grupėje: 40,7 -0,1

1 „Aukštupėnai“ 37,2 -0,2

2 „Vienybė“ 35,2 -0,3

3 „Šviesa“ 32,8 *0,3

4 „Setekšna“ 30,9 -0,1

5 „Pirmoji vaga“ 26,0 -0,1

6 „Žadeikiai“ 23,1 -0,2

7 „Laisvė“ 22,0 -0,3

8 „Ateitis“ 21,3 *0,3

9 „Pirmūnas“ 21,3 -0,4

10 „Vedrupys“ 20,7 *0,1

11 „Pakupys“ 18,9 -0,1

12 „Tiesa“ 18,5 —

13 „Vėžionys“ 18,1 -0,3

14 „Juodpėnai“ 12,7 -0,2

15 „Lėvuo“ 12,6 -0,2

16 „Atžalynas“ 11,9 -0,2

Viso II grupėje: 22,9 -0,1

1 „Lukonys“ 28,4 -0,1

2 „Aukštupėnai“ 27,8 -0,1

3 „Adomynė“ 25,6 *0,4

4 „Mieliurino v.“ 24,3 -0,4

5 „Sakalas“ 23,7 -0,2